

Gaelscoil Inse Chór

Polasaithe Scoile
Tíreolaíocht

Ráiteas

Dréachtaíodh an plean seo ag foireann Ghaelscoil Inse Chór. Beidh sé mar bhunús do phleanáil fhadtéarmach agus ghearrthéarmach gach múinteora sa tíreolaíocht agus mar sin beidh tionchar aige ar an teagasc agus ar an bhfoghlaim i seomraí ranga aonair. Cuirfidh sé múinteoirí nua nó sealadacha ar an eolas freisin faoinár gcur chuige agus ár modheolaíochtaí sa réimse ábhair seo. Dréachtaíodh an plean seo i mí Eanáir 2021 tar éis próiseas comhairliúcháin leis an bhfoireann.

Réasúnaíocht

Aithnímid gur cuid lárnach de OSIE í an tíreolaíocht. Inár scoil, cuireann OSIE deiseanna ar fáil agus tugann sé réimse scileanna agus coincheapa don pháiste chun iniúchadh a dhéanamh, imscrúdú a dhéanamh agus tuiscint a fhorbairt ar an timpeallacht nádúrtha, dhaonna, shóisialta agus chultúrtha ina maireann sé/sí agus ar dhaoine sa domhan mór. Cuidíonn an tíreolaíocht leis an bpáiste tuiscint ar a n-áit féin a fhorbairt agus cothaíonn sí tuiscint an pghaiste ar shaoránacht áitiúil, réigiúnach, náisiúnta, Eorpach agus dhomhanda. Aithnímid freisin gur féidir leis an tíreolaíocht comhbhá a fhorbairt le daoine eile agus meas ar dhaoine ó chúlraí cultúrtha, eitneacha, sóisialta agus reiligiúnacha éagsúla. Cuidíonn an tíreolaíocht le tuiscint ar fhreagracht aonair agus pobail a fhorbairt don chomhshaol.

Dréachtaíodh an plean seo mar fhreagra ar Churaclam na Bunscoile 1999, chun cloí leis na prionsabail atá leagtha amach sa churaclam seo agus chun ár gcleachtais a athbhreithniú i bhfianaise na bprionsabal seo. Mar phlean scoile uile, treoraíonn sé an teagasc agus an fhoghlaim i nGaelscoil Inse Chór.

Fís

Creidimid go gcuireann Curaclam na Tíreolaíochta ar chumas leanaí ciall a bhaint as an timpeallacht nádúrtha agus dhaonna ina maireann siad agus sa domhan mór. Dá bhrí sin, tá an Tíreolaíocht ríthábhachtach d'oideachas comhshaoil cuimsitheach gach phaiste. Ullmhaíonn an Tíreolaíocht leanaí chun cur le pobail agus ról a ghlacadh iontu trí iad a spreagadh chun meas a bheith acu ar **idirspleáchas** daoine.

Aidhmeanna

Aidhmeanna

Is iad aidhmeanna na tíreolaíochta ná

- eolas agus tuiscint a fhorbairt ar imshaoil áitiúla agus réigiúnacha agus ar chinn níos fairsinge agus ar a gcomhghaolta
- ciallú agus léirtheiscint ar ilghnéitheacht dálaí nádúrtha agus daonna sa Domhan a spreagadh
- ionbhá le daoine as imshaoil ilghnéitheacha maille le tuiscint ar chomhspleáchas daoine a fhorbairt
- cumas a fhorbairt ar raon de mhodhanna cumarsáide a úsáid, go háirithe na cinn a bhaineann le forbairt grafachta (mapáil agus bealaí neamhbhriathartha neamhuimhriúla eile chun sonraí a léiriú)
- cuidiú le forbairt a theacht ar thuiscint d'áit agus ar fheasacht ar spásúlacht
- forbairt dearctha chásmhair agus iompair stuama i leith an imshaoil mar aon le páirtíocht in aithint, plé agus réiteach nó seachaint fadhbanna imshaoil a spreagadh
- tuiscint ar choincheapa tíreolaíocha cuí a fhorbairt.

Pleanáil Churaclaim

Snáitheanna agus Snáithaonaid

Déanfaidh múinteoirí comhairliúchán agus eolas a chur ar a leabhair churaclaim Tíreolaíochta agus úsáidfídh siad iad seo chun a chinntiú go bhfuil siad ag clúdach na gcuspóirí sonracha do na snáitheanna éagsúla d'aonaid dá leibhéal ranga agus iad ag pleanáil a gceachtanna Tíreolaíochta. Úsáidfídh siad a leabhair churaclaim Tíreolaíochta mar threoir agus mar acmhainní teagaisc ina dteagasc.

Snáitheanna agus Snáithaonaid

	Ranganna naíonán	Ranganna 1 agus 2
<i>Imshaoil dhaonna</i>	• Ag maireachtáil sa phobal áitiúil • Daoine agus áiteanna i gceantair eile	• Ag maireachtáil sa phobal áitiúil • Daoine agus áiteanna i gceantair eile
<i>Imshaoil nádúrtha</i>	• An t-imshaol nádúrtha áitiúil • An aimsir • Pláinéad an Domhain sa spás	• An t-imshaol nádúrtha áitiúil • An aimsir • Pláinéad an Domhain sa spás
<i>Feasacht agus cúram imshaoil</i>	• Ag tabhairt aire don dúiche timpeall orm	• Ag tabhairt aire don dúiche timpeall orm
	Ranganna 3 agus 4	Ranganna 5 agus 6
<i>Imshaoil dhaonna</i>	• Daoine a chónaíonn agus a shaothraíonn sa cheantar áitiúil • Daoine a chónaíonn agus a shaothraíonn i gceantar codarsnach in Éirinn • Daoine agus críocha eile • Lárionaid sa chontae, sa réigiún agus sa tír	• Daoine a chónaíonn agus a shaothraíonn sa cheantar áitiúil • Daoine a chónaíonn agus a shaothraíonn i gceantar codarsnach in Éirinn • Daoine agus críocha eile • Lárionaid sa chontae, sa réigiún agus sa tír • Saincheisteanna trádála agus forbartha
<i>Imshaoil nádúrtha</i>	• An t-imshaol nádúrtha áitiúil • Talamh, aibhneacha agus farraigí mo chontae • Carraigeacha agus ithreacha • Aimsir, aeráid agus aerbhrat • Pláinéad an Domhain sa spás	• An t-imshaol nádúrtha áitiúil • Talamh, aibhneacha agus farraigí na hÉireann • Gnéithe fisiceacha na hEorpa agus an domhain • Carraigeacha agus ithreacha • Aimsir, aeráid agus aerbhrat • Pláinéad an Domhain sa spás
<i>Feasacht agus cúram imshaoil</i>	• Feasacht imshaoil • Ag tabhairt aire don imshaol	• Feasacht imshaoil • Ag tabhairt aire don imshaol

Forbairt Scileanna

Tá a fhios againn go bhfuil forbairt scileanna tíreolaíochta chomh tábhachtach céanna le hábhar an tsnáithe sa churaclam seo. Is iad na scileanna a bhaineann le bheith ag obair mar gheografaí ná:

- Tuiscint ar áit agus ar spás: forbrófar an scil seo trí thaithí dhíreacha agus indíreacha ar dtús i ndáil le teach an linbh féin agus a thimpeallacht láithreach ach leathnófar í níos déanaí chun timpeallachtaí níos leithne a áireamh.
- Léarscáileanna, cruinneoga agus grafaic: úsáidfear léarscáileanna, cruinneoga agus atlais ar bhealaí atá oiriúnach don aois ó Naíonáin go dtí an Séú Rang agus cuimseoidh siad raon leathan gníomhaíochtaí tíreolaíochta.
- Scileanna infheistíochta tíreolaíochta (ceistiú, breathnú, tuar, imscrúdú agus turgnamh, meastachán agus tomhas, anailísiú, taifeadadh agus cumarsáid, meastóireacht). Cuirfear iad seo san áireamh in obair imscrúdaithe éagsúla laistigh agus lasmuigh.

Forbrófar na scileanna seo trí ábhar na n-aonad snáithe (thuas). Chun na scileanna seo a fhorbairt tuilleadh, beidh ar na páistí a bheith páirteach in obair allamuigh, cosáin agus imscrúduithe lasmuigh. Tabharfar deiseanna do pháistí oibriú mar gheografaíthe ag gach leibhéal ranga trí ábhar an churaclaim seo a leanúint agus trí scileanna geografacha a fhorbairt ag gach leibhéal ranga.

Smaointe na bPáistí

Tá sé beartaithe againn smaointe na bpáistí faoi áiteanna agus spásanna a úsáid mar phointe tosaigh do gach gníomhaíocht gheografach. Faighimid amach cad atá ar eolas acu cheana féin trí:

- Comhrá agus plé
- Súgradh agus turgnaimh
- Próiseas fiosrúcháin agus ceistiú
- Líníochtaí anótáilte
- Smaointeoireacht
- Léarscáileanna coincheapa
- Cartúin choincheapa

Déanaimid é seo chun cur le heolas na bpáistí roimhe seo nó chun dúshlán a thabhairt do smaointe atá ann cheana féin mura bhfuil siad cruinn.

Cur Chuige agus Modheolaíochtaí

Leanfaidh ár múinteoirí an cur chuige seicheamhach molta don tíreolaíocht ina ndéantar staidéar ar cheantair áitiúla ar dtús, agus ina dhiaidh sin ar cheantair réigiúnacha, náisiúnta, Eorpacha agus domhanda. Tá sé beartaithe againn na príomh-mhodheolaíochtaí a úsáid i múineadh na tíreolaíochta.

- Foghlaim ghníomhach

- Réiteach fadhbanna
- Scileanna trí ábhar
- Comhrá agus plé
- Foghlaim chomhoibríoch
- Úsáid an chomhshaoil

Agus muid ag foghlaim faoinár dtimpeallachtaí nádúrtha agus daonna féin, úsáidfimid modheolaíochtaí shonracha don tíreolaíocht.

- Suirbhé
- Agallamh
- Samhlacha
- Léarscáileanna
- Grianghraif
- Déantáin
- Scéalta
- Obair allamuigh (*Field Work*) agus conairí
-

Suíomhanna ata oiriúnach don obair taobh amuigh;

- Páirc Cuimhneacháin (*Le cead ón OPW*)
- Páirc an Fhionnuisce
- Baile Inse Chór
- An Brúigh Ríoga

Mar chuid dár gclár tíreolaíochta, forbrófar an scil shainiúil grafaice trí iniúchadh a dhéanamh ar pheirspictíocht ón aer, úsáid siombailí, greillí, scála, treoshuíomh, agus teanga na gcaidreamh spásúil. Bheadh sé mar aidhm againn na nithe seo a leanas a úsáid chun mapáil a mhúineadh mar mhodheolaíocht:

- léarscáileanna nó pleananna seomraí ranga
- léarscáil dár scoil
- plean sráide áitiúil
- léarscáileanna suirbhéireachta ordanáis an chontae
- léarscáileanna balla na hÉireann/léarscáileanna balla na hEorpa/léarscáileanna balla an domhain
- réimse atlas
- cruinneoga
- íomhánna satailíte: www.met.ie
- léarscáileanna fóillíochta/léarscáileanna turasóireachta a thaispeánann conairí
- léarscáil bealaí iompair a fhaightear ar amchláir bus
- grianghraif ón aer; ceantair áitiúla
- pacáistí grianghraf: tithe, sléibhte, foirgnimh, tírdhreacha
- Léarscáileanna Scoilnet agus léarscáileanna Google

Nascanna

Nuair a bhíonn muid ag déanamh staidéir ar an timpeallacht áitiúil, déanfaimid staidéar ar an timpeallacht nádúrtha agus dhaonna araon agus ar an éifeacht atá ag ceann acu ar an gceann eile. Agus áit i bhfad i gcéin á staidéar againn faoin snáithe Timpeallachtaí Daonna, foghlaimeoidimid faoi thimpeallacht nádúrtha na n-áiteanna seo freisin. Tá an snáithe Feasacht agus Cúram Comhshaoil nasctha go láidir leis an dá snáithe eile.

Comhtháthú

Tabharfar gach deis chun ábhair OSIE a chomhtháthú ag gach leibhéal ranga. Go háirithe, cuirfidh úsáid conairí comhshaoil sa Tíreolaíocht leis an staidéar ar rudaí beo san Eolaíocht. Tá an snáithe Feasacht agus Cúram Comhshaoil comhchoiteann don dá churaclam. Mar thoradh ar úsáid conairí freisin, déanfar staidéar ar an gcaoi a bhfuil áiteanna agus gnéithe múnlaíthe ag gníomhartha daoine san am atá thart agus ar an gcaoi sin comhtháthaíonn siad go nádúrtha le Stair Áitiúil sa stair. Cuirfimid béim ar leith ar logainmeacha a bhaineann le gnéithe geografacha.

Measúnú

Beidh measúnú an ábhair seo comhsheasmhach le polasaí Measúnaithe na scoile. Úsáidfimid na modhanna atá ann chun measúnú a dhéanamh ar an méid seo a leanas

- Eolas ar an timpeallacht
- Cumas scileanna tíreolaíochta a úsáid
- Forbairt dearchtaí

Beidh na huirlisí measúnaithe a úsáidfimid idir chur chuige neamhfhoirmiúil agus cur chuige níos struchtúrtha.

- Breathnóireacht múinteora ar fhoghlaím leanaí agus an curaclam tíreolaíochta á chur i bhfeidhm.
- Tascanna agus tástálacha deartha ag múinteoirí ag deireadh na n-aonad oibre.
- Samplaí oibre m.sh., tionscadail agus imscrúduithe críochnaithe.

Cuirfidh na taifid seo an múinteoir ar an eolas faoi dhul chun cinn an phaiste, éifeachtacht na modheolaíochtaí teagaisc a úsáidtear agus cuirfidh siad eolas ar fáil freisin do phleanáil don todhchaí. Cuirfear dul chun cinn leanaí sa tíreolaíocht ar aghaidh chuig tuismitheoirí ag cruinnithe tuismitheoirí agus múinteoirí agus i dtuarascálacha bliantúla scoile.

Páistí le Riachtanais Éagsúla

Tá sé tábhachtach go mbeadh oideachas comhshaoil cuimsitheach agpáistí ina mbeidh ról lárnach ag an tíreolaíocht. Chuige sin, déanfaimid ár ndícheall a chinntiú go mbeidh deiseanna ag gach pháiste páirt a ghlacadh i ngníomhaíochtaí foghlama atá oiriúnach dá gcumas.

Amchlár

De réir na moltaí i gcuraclam na bunscoile, leithdháilfear uair an chloig sa tseachtain ar an tíreolaíocht. Ó am go ham, nuair is gá, féadfar am a bhlocáil de réir mar is cuí. Féadfaidh sé seo tarlú agus obair á déanamh ar thionscadal comhtháite nó iniúchadh á dhéanamh ar an timpeallacht áitiúil. Féadfaidh múinteoirí am lánroghnach (2 uair an chloig sa tseachtain) a úsáid le haghaidh OSIE de réir mar is cuí.

Sláinte agus Sábháilteacht

Beidh múinteoirí aireach i gcónaí ar pholasaí sláinte agus sábháilteachta na scoile a chlúdaíonn sábháilteacht maidir le láimhseáil trealaimh agus gníomhaíochtaí lasmuigh den scoil amhail obair allamuigh (*Field Work*)

- Ní mór do mhúinteoirí dul i gcomhairle leis an Uasal Ruane (príomhoide) aon uair a bheartaítear dul i mbun obair allamuigh.
- Le linn na hoibre praiticiúla, beidh múinteoirí ar an eolas faoi impleachtaí sábháilteachta aon iniúchta nó imscrúdaithe a dhéantar.
- Beidh an obair lasmuigh bunaithe i limistéir atá inrochtana agus sábháilte do pháistí, múinteoirí agus cúntóirí.
- Beidh taighde críochnúil déanta ag múinteoirí ar an limistéar chun guaiseacha féideartha a imscrúdú.
- Ní mór do mhúinteoirí a bheith ar an eolas sula ndéanann siad imscrúduithe ar phlandaí agus ainmhithe go bhféadfadh ailléirgí a bheith ag roinnt leanaí orthu seo.

Pleanáil

- Rachaidh múinteoirí i gcomhairle leis an bPlean Scoile Uile seo agus leis na doiciméid churaclaím don tíreolaíocht agus iad ag dréachtú pleananna fadtéarmacha. Glacfaidh gach múinteoir anplean agus déanfaidh siad é a oiriúnú dá ranganna féin ina bpleanáil ghearrthéarmach.
- Cuirfidh múinteoirí na snáitheanna agus na haonaid snáithe go léir san áireamh gach bliain agus roghnóidh siad cuspóirí laistigh de na haonaid snáithe gach bliain.
- Déanfaidh baill foirne atá ag múineadh an leibhéil ranga céanna cinneadh i gcomhar le chéile ar chuspóirí agus cuirfidh siad múinteoirí ina dhiaidh sin ar an eolas faoin ábhar a chumhdaítear chun leanúnachas a chinntiú inár gcuraclam biseach
- Múinfear tíreolaíocht bhríoch agus oiriúnach ar bhealach téamach chun comhtháthú lena hábhair OSIE eile Stair agus Eolaíochta
- Cabhróidh Cúntais Míósúil le hobair a chumhdaítear a thaifeadadh, le dul chun cinn sa Tíreolaíocht a mheas agus le teagasc amach anseo a threorú.
- Beidh rochtain ag gach múinteoir ar leabhair thagartha, ábhair acmhainní agus suíomhanna gréasáin a bhaineann le Tíreolaíocht.
- Spreagfar baill foirne chun taighde a dhéanamh agus triail a bhaint as modheolaíochtaí agus cur chuige nua.
- Cuirfear ar an eolas iad faoi cheardlanna agus cúrsaí inseirbhíse atá le teacht ar an Tíreolaíocht.
- Is é cultúr ár scoile ná comhroinnt smaointe agus taithí a spreagadh.

- Beidh sealbhóir an phoist freagrach as ábhar acmhainní a choinneáil cothrom le dáta agus socróidh sé/sí deiseanna chun acmhainní a mheasúnú lena gceannach agus chun cur chuige nua a thriail ar scoil.

Rannpháirtíocht Tuismitheoirí

Beidh tuismitheoirí ag cuidiú le seachadadh an chláir tíreolaíochta ar na bealaí seo a leanas:

- Páirt a ghlacadh i suirbhéanna agus agallaimh chun a gcuid eolais áitiúil a roinnt leis na páistí
- Cúnamh a thabhairt le maoirseacht a dhéanamh ar obair allamuigh nuair/más gá
- Labhairt le páistí faoina saol, a gcuid oibre, a gcultúr agus a gcuid spéiseanna fóillíochta
- Spreagfar tuismitheoirí ó náisiúntachtaí agus ó chúlraí éagsúla a gcultúr a roinnt le ranganna nuair is iomchuí
- Spreagfar tuismitheoirí a bpáistí a thabhairt leo chun áiteanna spéise a fheiceáil.
-

Róil agus Freagrachtaí

Tacóidh, forbróidh agus cuirfidh gach ball foirne an plean i bhfeidhm. Beidh freagracht ar na baill foirne seo a leanas as na nithe seo a leanas:

- Iniúchadh geografach ar thalamh na scoile agus ar an gceantar (AP2)
- Conairí agus pacáistí allamuigh: múinteoirí ranga
- Ceannach, cothabháil agus stóráil acmhainní: (AP2)
- Teagmháil le heagraíochtaí pobail agus le gníomhaireachtaí ábhartha: Múinteoirí ranga
- Forbairt TFC mar uirlis foghlama sa Tíreolaíocht (AP2)
- Freastal ar cheardlanna agus ar chúrsaí feabhsúcháin scileanna/aiseolas a thabhairt don fhoireann: Gach ball foirne

Athbhreithniú

Beidh sé riachtanach an plean seo a athbhreithniú go rialta chun a chinntiú go gcuirfear an curaclam staire i bhfeidhm i gceart. Tá sé mar aidhm againn an plean seo a athbhreithniú le linn na bliana scoile 2024/2025.

Daingniú an Pholasáí

Ghlac an Bord Bainistíochta leis an bpolasaí seo ar an 26ú Feabhra 2021

Sínithe:

Cathaoirleach an Bhoird Bainistíochta

Sínithe:

Rúnaí/Príomhoide